

**Akkoord voor Kerkelijk Samenleven
van de
NEDERLANDS GEREFORMEERDE KERKEN**

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
VERKLARING	4
Akkoord voor kerkelijk samenleven	
van de Nederlands Gereformeerde Kerken	5
Artikel 1 Doel en inhoud van het akkoord	5
I. DE AMBTEN	5
Artikel 2 Drie ambten, geen rangorde	5
Artikel 3 Noodzaak van wettige roeping; bevestiging van een ambtsdrager	5
Artikel 4 Roeping tot het ambt van ouderling of diaken	5
Artikel 5 Vorbereiding op het ambt van predikant	5
5.1 Opleiding	5
5.2 Preekconsent voor studenten	5
5.4 Bijzondere gaven tot het ambt van het predikant	6
Artikel 6 Beroep en onderzoek van een kandidaat	6
Artikel 7 Beroep van een predikant	6
Artikel 8 Band aan een bepaalde gemeente	6
Artikel 9 Levensonderhoud van een predikant	6
Artikel 10 Ontslag van een predikant om gewichtige redenen	6
Artikel 11 Dienst van de predikant; bijzondere opdrachten	7
11.1 Dienst van de predikant	7
11.2 Predikant met bijzondere opdracht	7
Artikel 12 Ambtstermijn van ouderling en diaken	7
Artikel 13 Dienst van de ouderling	7
Artikel 14 Dienst van de diaken	7
Artikel 15 De kerkenraad	7
Artikel 16 De consulent	7
II. HET OPZICHT OVER DE LEER EN DE EREDIENST	8
Artikel 17 Ondertekening Formulieren van Enigheid	8
Artikel 18 De eredienst	8
Artikel 19 Bediening van de heilige doop	8
Artikel 20 Toelating tot het heilig avondmaal	8
Artikel 21 Bediening van het heilig avondmaal	8
Artikel 22 Catechese en geloofsbelijdenis	8
22.1 Catechese	8
22.2 Geloofsbelijdenis	8
Artikel 23 Attestatie	8
Artikel 24 Huwelijk	9
III. DE TUCHT	9
Artikel 25 Karakter van de tucht	9
Artikel 26 Onderling toezicht	9
Artikel 27 Vermaan en verzoening	9
27.1 Onderzoek en vermaan	9

27.2	Berouw en verzoening	9
Artikel 28	Voortgaande tucht	9
Artikel 29	Wederopneming	9
Artikel 30	Tucht over een ambtsdrager	10
30.1	Schorsing en afzetting	10
30.2	Schorsingsprocedure	10
30.3	Afzettingsprocedure	10
IV.	DE KERKELIJKE VERGADERINGEN	10
Artikel 31	Samenwerking van de kerken	10
31.1	Eendrachtig samenwerken	10
31.2	Regio, regiovergadering en landelijke vergadering	10
Artikel 32	Uitsluitend kerkelijke zaken	11
Artikel 33	Besluitvorming	11
Artikel 34	Bekrachtiging en nakoming van besluiten	11
Artikel 35	Beroep op een meerdere vergadering	11
Artikel 36	Afvaardiging naar de regiovergadering	11
Artikel 37	Kerkelijke rondvraag	11
37.1	Oordeel en hulp	11
37.2	Op elkaar acht geven	11
Artikel 38	Landelijke vergadering	12
38.1	Afvaardiging, leiding en frequentie	12
38.2	Agenda en voorlopig oordeel	12
38.3	Voortgezette landelijke vergadering	12
Artikel 39	Relatie met andere kerken	12
Artikel 40	Functionering van het kerkelijk akkoord	12
 Bijlagen bij het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven		
		13
4-1	Diakenambt voor de zusters der gemeente	13
4-2	Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten	13
5-1	Steunbehoevende Theologische Studenten	13
5-2	Toelating buitenlandse predikanten	14
5-3	Opleiding predikanten	14
5-6	Ondertekeningsformulier voor proponenten	15
6.1	Het kerkelijke onderzoek	15
9-1	Taakverlichting oudere predikanten	18
9-3	Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten	18
10-1	Vertrouwens- en Adviescommissie	18
10-2	Procedure voor ontslag van een predikant om gewichtige redenen	18
11-1	Regeling voor de kerkelijke positie van de predikanten, belast met de geestelijke verzorging van militairen	20
17-1	Ondertekeningsformulier voor dienaren des Woords	21
18-1	Liederen	22
30-1	Seksueel misbruik binnen kerkelijke/pastorale situaties	22
32-1	Financieel beheer	22
32-2	Steunbehoevende Kerken	23
38-1	Verkiezingsreglement voor het moderamen	23
38.2	Opdracht moderamen na sluiting Landelijke Vergadering	24
38-4	Voortgezette Landelijke Vergadering	24
39-1	Relatie met buitenlandse kerken	24

Woord vooraf

In 1982 werd door de Nederlands Gereformeerde Kerken op haar Landelijke Vergadering te Breukelen (voortgezette zitting te Utrecht) een Akkoord van Kerkelijk Samenleven aangenomen. Om zo te zeggen: de Nederlandse Gereformeerde opvolger van de Dordtse Kerkenordening.

Een akkoord dat overigens niet integraal door alle kerken werd aanvaard. Sommige kerken konden zich niet voegen naar alle in het Akkoord vastgelegde regels. Tot op de dag van vandaag weigert een enkele kerk zich getrapt - dat wil zeggen: via de regiovergaderingen - op de Landelijke Vergadering te laten vertegenwoordigen. Zij zijn doorgaans als kerk zonder stemrecht op de Landelijke Vergaderingen aanwezig.

In de loop van de afgelopen ongeveer twintig jaren werd steeds duidelijker dat het Akkoord van Kerkelijk Samenleven aan een 'update' toe was. Daarom sprak de Landelijke Vergadering van Amersfoort (2001) uit "dat het wenselijk is tot een actualisering van het AKS te komen, namelijk op die onderdelen, waarvan verwacht mag worden dat een actualisering algemeen wenselijk wordt geacht, zonder dat daarbij sprake is van uitbreiding of aanscherping".

In de daarvoor in het leven geroepen commissie werden mr A.J. van Helden, drs J.M. Louwerse en ds K. Muller benoemd.

Naast een herziene tekst van het AKS heeft de commissie ook een overzicht gemaakt van besluiten van vorige Landelijke Vergaderingen die van een min of meer blijvende betekenis voor onze kerken zijn. Deze besluiten zijn als bijlage bij het nieuwe AKS gevoegd.

Het rapport van de commissie is op de Landelijke Vergadering van Lelystad besproken. Na amendering is het nieuwe Akkoord - dat nu trouwens niet meer "Akkoord van ..." maar "Akkoord voor ..." heet - op 8 jan. 2005 op de voortgezette Landelijke Vergadering te Lelystad met grote meerderheid aanvaard.

Als moderamen van de genoemde Landelijke Vergadering hebben wij de uitgave van het nieuwe AKS met bijlagen verzorgd.

Van harte hopen wij dat deze uitgave tot heil van de kerken en - bovenal - tot eer van de Heer zal zijn.

Het moderamen van de Landelijke Vergadering van Lelystad 2004,

ds W. Smouter, preses

H.G. Lakerveld, tweede preses,

ds K. Muller, scriba

P.J. Rietkerk, tweede scriba

VERKLARING

De kerken, door haar afgevaardigden bijeen in landelijke vergadering, betuigen haar onderlinge verbondenheid door het afleggen van de volgende verklaring:

1. Verklaring

Na al wat de gemeenten van de Here in de loop van de jaren en eeuwen in dit land hebben ondervonden door vervolging, overheidsbemoeiing, misleiding van de geesten, reglementenheerschappij en synodehiërarchie is het nu eens temeer haar hartelijke begeerte om onder de genadige bescherming van haar Heer en Heiland Jezus Christus, temidden van de verwarring van de tijd, in goede vrede en gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift, met elkaar te leven onder de enige heerschappij en leiding van het Hoofd van de kerk, onze Zaligmaker. Zoals sedert de dagen van de Reformatie in de 16de eeuw de eenheid van de kerken allereerst en ten diepste bestond in hetzelfde geloof, in de gehoorzaamheid aan het Woord van God en in de gemeenschappelijke belijdenis, zo willen de Gereformeerde Kerken in Nederland, die in deze vergadering bijeen zijn, elkaar als opnieuw beloven - zich gevend eerst aan de Here en ook aan elkaar - zich aan het Woord van God en aan de belijdenis van de kerk van alle eeuwen te houden. Zij verklaren in dat belijden van de Waarheid van de Heilige Schrift, zoals in de drie Formulieren van Enigheid is uitgedrukt, haar eenheid en de grond voor haar samengaan te vinden. Zij beloven ook, elkaar bij te staan in de strijd voor de Naam en de eer van de HERE, zich voegend naar het Schriftuurlijk onderwijs voor een geordend kerkelijk samenleven, opdat zij ook in de inrichting van het kerkelijk leven de wegen van het verbond van de HERE mogen houden, niet in tirannieke eenheidsdwang, maar in de vrijheid van Christus, in de eenheid van de Geest van God, die samenbindt in gehoorzaamheid aan Zijn gebod, in liefde tot God en de naaste. Zij begeren zo ook in deze dingen als één in Christus naar buiten op te treden - met de bede dat alle in belijdenis en leven waarlijk gereformeerde kerken en allen die de HERE vrezen en Zijn getuigenissen kennen (Psalm 119: 79), zich met hen voegen tot één gemeenschap, één van zin en één van gevoelen (1 Cor. 1: 10), door de Geest van God.

2. Uitspraak

De kerken spreken uit, dat het al of niet aanvaarden van het (een) kerkelijk akkoord geen oorzaak van breuk of verwijdering mag zijn tussen gemeenten die één zijn in geloof en belijden.

3. Verzoek

De kerken verzoeken alle gemeenten die bezwaren hebben tegen aanvaarding van het (een) kerkelijk akkoord zich zoveel mogelijk te richten naar hetgeen met de meeste stemmen goedgevonden wordt, en inzonderheid haar medewerking te verlenen aan en haar stem te doen horen op de gemeenschappelijke vergaderingen, ook al kan voor hetgeen daar wordt besloten geen medeverantwoordelijkheid worden gedragen.

(Deze preambule is vastgesteld op een landelijke vergadering van de kerken te Utrecht in 1974)

**Akkoord voor kerkelijk samenleven
van de Nederlands Gereformeerde Kerken,**
aanvaard door haar landelijke vergadering Breukelen 1981/82,
in haar samenkomst te Utrecht op 25 september 1982,
gewijzigd door haar landelijke vergadering Apeldoorn 1994/95,
in haar samenkomst te Utrecht op 23 september 1995,
opnieuw gewijzigd door haar landelijke vergadering Lelystad 2004/05,
in haar samenkomst te Lelystad op 8 jan. 2005.

(Een * achter een artikel-titel verwijst naar één of meerdere bij het artikel behorende bijlage(n), zoals die na de tekst van het AKS zijn te vinden.)

Artikel 1 Doel en inhoud van het akkoord

In de gemeenten van Christus behoort alles in goede orde te gebeuren. Daartoe is overeengekomen een regeling met betrekking tot:

- I. De ambten
- II. Het opzicht over de leer en de eredienst
- III. De tucht
- IV. De kerkelijke vergaderingen

I. DE AMBTEN

Artikel 2 Drie ambten, geen rangorde

Er zijn drie ambten te onderscheiden: het ambt van predikant of dienaar van het Woord, van ouderling en van diaken. Tussen deze ambten bestaat geen onderscheid in rangorde, alleen in dienstbetoon.

Artikel 3 Noodzaak van wettige roeping; bevestiging van een ambtsdrager

Niemand vervult een ambt zonder wettig geroepen en bevestigd te zijn.

De roeping geschiedt door de gemeente, onder leiding van de kerkenraad.

De bevestiging vindt in een openbare samenkomst van de gemeente plaats, met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Artikel 4 Roeping tot het ambt van ouderling of diaken *

De roeping tot het ambt van ouderling of diaken vindt in de regel op de volgende wijze plaats:

De kerkenraad stelt de gemeente in de gelegenheid de aandacht te vestigen op belijdende leden die zij acht te voldoen aan de in Gods Woord voor ambtsdragers gestelde eisen. Daarna stelt hij de gemeente zo mogelijk het dubbele van het aantal te verkiezen ambtsdragers voor, om haar daaruit te laten kiezen.

De verkiezing, waartoe de belijdende leden van de gemeente gerechtigd zijn, geschiedt na gebed om de leiding van de Heilige Geest.

De naam van degene die tot het ambt geroepen is, wordt op twee zondagen afgekondigd. Indien geen gegronde bezwaren worden ingebracht, vindt de bevestiging plaats.

Artikel 5 Voorbereiding op het ambt van predikant *

5.1 Opleiding

Wie verlangt tot het ambt van predikant te worden toegelaten, volgt als voorbereiding een deugdelijke opleiding en dient de voor dit ambt vereiste gaven te bezitten, waartoe behoren die van ootmoed, wijsheid, kennis, onderscheidingsvermogen en bekwaamheid om onderwijs te geven.

5.2 Preekconsent voor studenten

Wie de opleiding voor het ambt van predikant volgt, kan bij de regiovergadering van de gemeente waartoe hij behoort preekconsent aanvragen. Hij onderwerpt zich bij die regiovergadering aan een onderzoek naar leer en leven en bekwaamheid. Wie met goed gevolg dit onderzoek heeft ondergaan, verkrijgt, in de regel voor een termijn van een jaar, preekconsent.

5.3 Beroepbaarstelling

Nadat de opleiding met goed gevolg is afgesloten, onderwerpt hij zich aan een onderzoek naar leer en leven en bekwaamheid tot het ambt. Dit onderzoek vindt plaats op de regiovergadering van de gemeente waartoe hij behoort. Wie met goed gevolg dit onderzoek heeft ondergaan, wordt voor een termijn van twee jaren als kandidaat beroepbaar gesteld en verkrijgt daartoe preekconsent.

5.4 Bijzondere gaven tot het ambt van het predikant

Wie verlangt tot het ambt van predikant te worden toegelaten zonder de daartoe vereiste opleiding te hebben gevolgd, dient - behalve de in 5.1 genoemde gaven - bijzondere gaven tot het ambt van predikant te bezitten.

Hij onderwerpt zich aan een onderzoek naar leer en leven en bekwaamheid tot het ambt. Dit onderzoek vindt plaats op de regiovergadering van de gemeente waartoe hij behoort. Wie met goed gevolg dit onderzoek heeft ondergaan, verkrijgt voor een termijn van twee jaren preekconsent. Wie met goed gevolg een vervolgonderzoek heeft ondergaan, wordt voor een termijn van twee jaren als kandidaat beroepbaar gesteld en verkrijgt daartoe preekconsent.

Artikel 6 Beroep en onderzoek van een kandidaat *

Wanneer een kandidaat beroepen is door een gemeente en het beroep aanvaardt, stelt de regiovergadering waartoe de beroepende gemeente behoort een afsluitend onderzoek naar leer en leven en bekwaamheid in. Wie met goed gevolg dit onderzoek heeft ondergaan, wordt in het ambt van predikant bevestigd.

Artikel 7 Beroep van een predikant

Wie als predikant aan een gemeente verbonden is, kan door een andere gemeente beroepen worden. Wanneer de predikant het beroep aanvaardt, vindt de bevestiging plaats na goedkeuring van de regiovergadering waartoe de beroepende gemeente behoort. Hiervoor zijn vereist de beroepsbrief met een bewijs van aanneming van het beroep, een bewijs van ontslag, een goede attestatie aangaande leer en leven uit de gemeente waaraan hij tot dan toe verbonden was, alsmede een goed getuigenis van de regiovergadering waartoe deze gemeente behoort.

Artikel 8 Band aan een bepaalde gemeente

Niemand vervult het ambt van predikant zonder verbonden te zijn aan een bepaalde gemeente, noch verricht hij in een andere gemeente enig ambtelijk werk zonder daartoe een verzoek te hebben ontvangen van of namens de kerkenraad van die gemeente.

Artikel 9 Levensonderhoud van een predikant *

Een gemeente voorziet haar predikant van behoorlijk levensonderhoud, ook indien deze door ziekte, ouderdom of soortgelijke oorzaak niet meer in staat is zijn ambtelijk werk te verrichten, en na diens overlijden zijn weduwe en wezen.

In de regel wordt aan een predikant ontheffing van zijn ambtelijk werk verleend wanneer hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, tenzij met wederzijdse bewilliging anders overeengekomen wordt. Hij behoudt de naam en eer van dienaar van het Woord.

Artikel 10 Ontslag van een predikant om gewichtige redenen *

Een predikant die naar het oordeel van de kerkenraad om gewichtige, maar niet tuchtwaardig makende redenen zijn gemeente niet langer kan dienen, wordt ontslag verleend overeenkomstig de "Procedure voor ontslag van een predikant om gewichtige redenen".

Tenzij de regiovergadering tot het oordeel komt dat de predikant ook in een andere gemeente zijn ambt niet naar behoren zal kunnen vervullen, wordt hij voor een bepaalde termijn beroepbaar gesteld en blijft zolang als predikant verbonden aan de gemeente die hij diende.

Artikel 11 Dienst van de predikant; bijzondere opdrachten *

11.1 Dienst van de predikant

De dienst van de predikant houdt in:

- het verkondigen van Gods Woord,
- het bedienen van de sacramenten,
- het voorgaan in de openbare gebeden van de gemeente,
- het verdedigen en doorgeven van de zuivere leer en het onderwijzen van de jeugd van de gemeente en van allen die dit behoeven,
- alsmede het samen met de medeambtsdragers herderlijk zorgen voor de gemeente en haar leden en haar toerusten tot dienstbetoon,
- het toezien op leer en wandel van medeambtsdragers,
- en het samen met de ouderlingen uitoefenen van de kerkelijke tucht.

11.2 Predikant met bijzondere opdracht

Een predikant kan een bijzondere opdracht ontvangen, zoals ten behoeve van de opleiding tot predikant, geestelijke verzorging van bijzondere aard of verbreiding van het evangelie.

Een predikant met bijzondere opdracht blijft aan een gemeente verbonden. De verhouding waarin deze tot de betrokken gemeente staat, wordt geregeld met goedkeuring van de regiovergadering.

Artikel 12 Ambtstermijn van ouderling en diaken

Een ouderling of diaken dient naar plaatselijke regeling twee of meer jaren. Na afloop van zijn ambtstermijn treedt hij af, tenzij de kerkenraad het wenselijk oordeelt dat hij langer dient. Voor dit oordeel wordt de instemming van de gemeente gevraagd.

Artikel 13 Dienst van de ouderling

De dienst van de ouderling houdt in:

- het herderlijk zorgen voor de gemeente en haar leden,
- het toerusten tot dienstbetoon,
- het toezien op leer en wandel van medeambtsdragers,
- en het samen met de predikant uitoefenen van de kerkelijke tucht.

Artikel 14 Dienst van de diaken

De dienst van de diaken houdt in:

- het verlenen van christelijke ondersteuning aan de leden van de gemeente - en naar vermogen ook aan anderen - die in nood verkeren,
- hen met raad en troost bijstaan
- en het opwekken van de leden van de gemeente tot het bewijzen van barmhartigheid aan de naaste.

Artikel 15 De kerkenraad

De ambtsdragers vormen gezamenlijk de kerkenraad. Deze is belast met de leiding en verzorging van de gemeente. Voor overleg daartoe vergadert de kerkenraad regelmatig.

Van genomen besluiten wordt nauwkeurig aantekening gemaakt.

De uitoefening van de tucht is voorbehouden aan de ouderlingen samen met de predikant.

Artikel 16 De consulent

Een regiovergadering verleent een gemeente in haar midden op verzoek hulp, door een predikant als consulent aan te wijzen om deze gemeente met raad en daad bij te staan.

II. HET OPZICHT OVER DE LEER EN DE EREDIENST

Artikel 17 Ondertekening Formulieren van Enigheid *

Als blijk van instemming met de leer van de kerk geldt de ondertekening van de drie Formulieren van Enigheid: de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus, en de Dordtse Leerregels.

Deze instemming wordt gevraagd na bevestiging van een ambtsdrager en na het regio-examen tot verlening van preekconsent, beroepbaarstelling of toelating tot het ambt van predikant.

Wie de ondertekening weigert of niet langer voor zijn rekening kan nemen, legt verantwoording af aan de kerkenraad. Totdat de kerkenraad met deze verantwoording genoegen neemt, wordt de uitoefening van het ambt, het preekconsent of de beroepbaarstelling opgeschort. De kerkenraad doet hiervan mededeling aan de gemeente en de regio en geeft desgewenst nader rekenschap.

Artikel 18 De eredienst *

De kerkenraad roept de gemeente op de zondag in de regel tweemaal samen voor het houden van een eredienst.

In elke samenkomst wordt Gods Woord bediend.

Regelmatig wordt de gemeente in de leer van de kerk onderwezen aan de hand van de Heidelbergse catechismus.

Over de viering van de christelijke feest- en gedenkdagen beslist de kerkenraad.

Artikel 19 Bediening van de heilige doop

Het verbond van de Here wordt, zodra mogelijk, aan de kinderen van de gelovigen betekend en verzegeld door de doop in een openbare samenkomst van de gemeente, met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Een volwassene die niet gedoopt is en opneming in de gemeente verlangt, ontvangt de doop na het afleggen van openbare belijdenis van het geloof, met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

De kerkenraad houdt van elke doopbediening nauwkeurig aantekening.

Artikel 20 Toelating tot het heilig avondmaal

Tot het avondmaal wordt toegelaten wie openbare belijdenis heeft gedaan van het geloof en een gelovige levenswandel vertoont.

Een belijdend lid van een andere gemeente wordt tot het avondmaal toegelaten, indien op goede gronden kan worden aangenomen dat hij zich in leer en leven als goed christen gedraagt.

Artikel 21 Bediening van het heilig avondmaal

Het avondmaal als teken en zegel van de gemeenschap met Christus wordt ten minste eens in de drie maanden in een openbare samenkomst van de gemeente bediend met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Artikel 22 Catechese en geloofsbelijdenis *

22.1 Catechese

De kerkenraad draagt zorg voor het catechetisch onderwijs aan de jeugd van de gemeente.

Dit onderwijs is gericht op het afleggen van openbare belijdenis van het geloof.

22.2 Geloofsbelijdenis

De kerkenraad onderzoekt leer en leven van degene, die voornemens is belijdenis af te leggen.

Zijn naam wordt op twee zondagen afgekondigd. Indien geen gegronde bezwaren worden ingebracht, vindt de belijdenis van het geloof plaats in een openbare samenkomst van de gemeente met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Artikel 23 Attestatie

Aan elk lid dat de gemeente verlaat wegens overgang naar een zuster gemeente, geeft de kerkenraad een getuigenis aangaande leer en leven mee, bestemd voor de kerkenraad van die gemeente. Voor wie nog geen openbare belijdenis heeft afgelegd wordt een doopattest toegezonden aan die kerkenraad.

Artikel 24 Huwelijk

De kerkenraad ziet erop toe dat leden van de gemeente hun huwelijk aangaan overeenkomstig Gods Woord.

Na de burgerlijke voltrekking van het huwelijk vindt, indien gewenst, de kerkelijke bevestiging of voorbede plaats in een openbare samenkomst van de gemeente met gebruikmaking van een daartoe bestemd formulier.

De namen van hen die een kerkelijke bevestiging van hun huwelijk aanvragen, worden op twee zondagen afgekondigd. Indien geen gegronde bezwaren worden ingebracht, vindt de bevestiging of voorbede plaats.

III. DE TUCHT

Artikel 25 Karakter van de tucht

De kerkelijke tucht draagt een geestelijk karakter en is erop gericht de leden van de gemeente die zondigen te behouden, hen met God, de gemeente en hun naaste te verzoenen en de gemeente te bewaren bij de heiligheid van het verbond van de Here.

Artikel 26 Onderling toezicht

Heeft iemand een zonde bedreven die geen openbaar karakter draagt, dan wordt hij hierover vermaand (naar de regel van Matt. 18: 15, 16 en Galaten 6: 1).

Indien de zondaar geen berouw toont, wordt de kerkenraad hierin gekend (Matt. 18: 17).

Heeft iemand een openbare zonde bedreven, dan wordt dit ter kennis van de kerkenraad gebracht.

Artikel 27 Vermaan en verzoening

27.1 Onderzoek en vermaan

De kerkenraad onderzoekt de beschuldiging en stelt de betrokkene in de gelegenheid zich te verantwoorden.

Indien de beschuldiging gegrond is, vermaant de kerkenraad hem de zonde te belijden en zich te bekeren.

27.2 Berouw en verzoening

Wanneer het vermaan van de kerkenraad berouw tot gevolg heeft, vindt verzoening plaats op een wijze die de kerkenraad juist oordeelt.

Artikel 28 Voortgaande tucht

Wie geen blijk geeft van berouw en de vermaningen van de kerkenraad verwerpt, wordt van het heilig avondmaal afgehouden. Indien na herhaalde vermaning geen bekering volgt, wordt tot afsnijding overgegaan.

De kerkenraad past dit laatste redmiddel slechts toe nadat mededeling is gedaan aan de gemeente met het oog op haar instemming.

De afsnijding vindt plaats in een openbare samenkomst van de gemeente met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Artikel 29 Wederopneming

Indien iemand die afgesneden is van de gemeente, na bekering begeert weer te worden opgenomen, wordt hiervan aan de gemeente mededeling gedaan met het oog op haar instemming.

Wederopneming vindt onder dankzegging aan de Here plaats in een openbare samenkomst van de gemeente met gebruikmaking van een daarvoor bestemd formulier.

Artikel 30 Tucht over een ambtsdrager *

30.1 Schorsing en afzetting

Wanneer een ambtsdrager een onschriftuurlijke leer brengt of een openbare ernstige zonde bedrijft, wordt hij door de kerkenraad in de uitoefening van zijn ambt geschorst of uit zijn ambt gezet.

30.2 Schorsingsprocedure

De kerkenraad gaat slechts tot schorsing over nadat:

- a. het voorgenomen besluit tot schorsing door of namens de kerkenraad is besproken met de betrokken ambtsdrager;
- b. goedkeuring is verkregen van de naastgelegen naburige kerk.

De kerkenraad stelt de betrokken ambtsdrager zo spoedig mogelijk, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn beslissing en vermeldt daarbij de door de naburige kerk gegeven goedkeuring.

Van de schorsing wordt mededeling gedaan aan de gemeente met het oog op haar instemming.

Van de schorsing van een predikant wordt tevens mededeling gedaan aan de zusterkerken.

30.3 Afzettingsprocedure

De kerkenraad gaat slechts tot afzetting over nadat:

- a. het voorgenomen besluit tot afzetting door of namens de kerkenraad is besproken met de betrokken ambtsdrager;
- b. goedkeuring is verkregen van de regiovergadering.

De goedkeuring van de regiovergadering wordt verkregen in een besloten vergadering, waarin de betrokken ambtsdrager en kerkenraad gelegenheid krijgen in elkaars aanwezigheid te worden gehoord.

De kerkenraad, ambtsdrager en de overige afgevaardigden die bij de tuchtuitoefening betrokken zijn geweest of belang hebben, nemen niet deel aan de beraadslagingen.

De goedkeuring behoeft de medewerking van een naburige regio, waaruit ten minste een tweetal afgevaardigden de vergadering bijwoont.

De kerkenraad stelt de betrokken ambtsdrager zo spoedig mogelijk, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn beslissing en vermeldt daarbij de door de regiovergadering gegeven goedkeuring.

Van de afzetting wordt mededeling gedaan aan de gemeente met het oog op haar instemming.

Van de afzetting van een predikant wordt tevens mededeling gedaan aan de zusterkerken.

IV. DE KERKELIJKE VERGADERINGEN

Artikel 31 Samenwerking van de kerken *

31.1 Eendrachtig samenwerken

De kerken, die van Christus zijn, werken eendrachtig samen. Zij wekken elkaar op Gods Woord te bewaren en te blijven bij de leer van de kerk naar de drie Formulieren van Enigheid. Zij helpen en dienen elkaar en behartigen in regionaal en landelijk verband de zaken die zij gemeenschappelijk hebben. Zij heersen daarbij niet over elkaar, maar hebben geduld met elkaar en verwachten samen de tijd van God waarin Hij de weg duidelijk zal maken.

31.2 Regio, regiovergadering en landelijke vergadering

Naburige kerken vormen gezamenlijk een regio.

De kerken van een regio komen door afgevaardigden bijeen in een regiovergadering.

Alle kerken gezamenlijk komen door afgevaardigden bijeen in een landelijke vergadering.

Deze vergaderingen dragen geen blijvend karakter; zij houden op te bestaan zodra zij gesloten zijn.

Zij worden samengeroepen door de kerk die door de laatstgehouden vergadering daartoe werd aangewezen. Van genomen besluiten wordt nauwkeurig aantekening gemaakt.

Artikel 32 Uitsluitend kerkelijke zaken *

De agenda van een regiovergadering of landelijke vergadering bevat uitsluitend kerkelijke zaken. De agenda wordt door de kerken samengesteld.

Een regiovergadering behandelt alleen wat niet door een kerkenraad, een landelijke vergadering alleen wat niet door een regiovergadering kan worden afgehandeld en verder wat tot de regio respectievelijk alle kerken gemeenschappelijk behoort.

Aan de samengeroepen kerken wordt vroegtijdig medegedeeld welke zaken worden voorgelegd, opdat zij haar oordeel kenbaar kunnen maken en haar afgevaardigden behoorlijk kunnen instrueren. Wie door een regiovergadering of landelijke vergadering met een opdracht wordt belast, ontvangt die opdracht welomschreven en rapporteert tijdig aan de betrokken kerken. Het rapport komt aan de orde op de eerstkomende regiovergadering, dan wel landelijke vergadering.

Artikel 33 Besluitvorming

Een regiovergadering of landelijke vergadering behandelt de haar voorgelegde zaken op kerkelijke wijze, waarbij zij naar overeenstemming streeft voordat een zaak door stemming wordt beslist.

Artikel 34 Bekrachtiging en nakoming van besluiten

Een besluit van een regiovergadering of landelijke vergadering wordt door de plaatselijke kerken bekrachtigd en in onderlinge liefde nagekomen, tenzij dit besluit strijdig bevonden wordt met Gods Woord of ook als het niet overeenstemt met de leer van de kerk of met dit Akkoord voor Kerkelijk Samenleven.

Een kerkenraad die een besluit niet bekrachtigt om bovengenoemde redenen of niet kan uitvoeren om redenen die het welzijn van de gemeente betreffen, geeft hiervan rekenschap aan de zusterkerken.

Artikel 35 Beroep op een meerdere vergadering

Tegen een besluit van de kerkenraad staat beroep open op de regiovergadering, en tegen een besluit van de regiovergadering op de landelijke vergadering.

Tegen elk besluit is slechts één beroep mogelijk; tegen een besluit dat de leer van de kerk, tucht over een ambtsdrager of ontslag van een predikant betreft staat echter beroep open tot op de landelijke vergadering.

Een gemeentelid, kerkenraad of regiovergadering die bij een besluit betrokken zijn geweest of belang hebben, krijgen gelegenheid in elkaars aanwezigheid te worden gehoord, maar nemen niet deel aan de beraadslagingen.

Naar de verkregen uitspraak voegt men zich, tenzij dit niet recht zou zijn voor God.

Artikel 36 Afvaardiging naar de regiovergadering

Naar de regiovergadering zendt elke kerk uit die regio twee stemhebbende afgevaardigden, voorzien van een bewijs van afvaardiging en eventuele instructies. Deze vergadering wordt ten minste tweemaal per jaar gehouden, waarbij een afgevaardigde van telkens een andere kerk voorzitter is.

Artikel 37 Kerkelijke rondvraag

37.1 Oordeel en hulp

In de regiovergadering wordt gevraagd of een kerk het oordeel en de hulp van de zusterkerken nodig heeft.

37.2 Op elkaar acht geven

De regiovergadering draagt er zorg voor dat de kerken elkaar op de hoogte stellen van de arbeid van de ambtsdragers, opdat deze kerken elkaar bijstaan, op elkaar acht geven en elkaar tijdig vermanen wanneer een kerk nalatig bevonden wordt.

De regiovergadering kan hiertoe enigen uit de kerken aanwijzen die de kerkenraden bezoeken en over hun bevinding aan de regio rapporteren.

Artikel 38 Landelijke vergadering *

38.1 Afvaardiging, leiding en frequentie

Naar de landelijke vergadering zendt elke regiovergadering vier stemhebbende afgevaardigden, voorzien van een bewijs van afvaardiging en eventuele instructies. Van deze vier afgevaardigden worden, zo mogelijk, geen twee uit dezelfde kerk gekozen.

De leiding van de landelijke vergadering berust bij een uit de vergadering gekozen moderamen. Een landelijke vergadering wordt in de regel elke drie jaren gehouden. Vervroegde bijeenroeping vindt plaats:

- indien beroep is ingesteld inzake tucht over of ontslag van een predikant, of
- op verzoek van twee regiovergaderingen.

38.2 Agenda en voorlopig oordeel

Een landelijke vergadering wordt gesloten nadat haar agenda is afgehandeld.

Zij kan echter ook in een haar voorgelegde gewichtige zaak slechts een voorlopig oordeel geven. In dit geval wordt de landelijke vergadering, nadat de agenda voor het overige is afgehandeld, voorlopig gesloten.

Een landelijke vergadering wordt voorlopig gesloten indien ten minste twaalf kerken de wens hiertoe voor opening van de landelijke vergadering kenbaar gemaakt hebben, of indien een derde deel van de aanwezige afgevaardigden zich hiervoor ter vergadering uitsprekt.

38.3 Voortgezette landelijke vergadering

Een voorlopig gesloten landelijke vergadering wordt voortgezet om de zaken waarover zij een voorlopig oordeel gaf, af te handelen.

Naar de voortgezette landelijke vergadering zendt elke kerk rechtstreeks één stemhebbende afgevaardigde, voorzien van een bewijs van afvaardiging.

Een oorspronkelijke afgevaardigde naar deze landelijke vergadering heeft in de voortgezette vergadering een adviserende stem. Hij kan door de kerk waarvan hij lid is, echter ook worden aangewezen als haar stemhebbende afgevaardigde.

De notulen betreffende de zaken waarover een voorlopig oordeel is gegeven, worden uiterlijk twee maanden na het uitspreken van het voorlopige oordeel naar de kerken gezonden. De voortgezette vergadering vindt binnen vier maanden na de voorlopige sluiting plaats.

Een voortgezette landelijke vergadering kan een voorlopig besluit - eventueel geamendeerd - aannemen of verwerpen, maar niet vervangen.

Artikel 39 Relatie met andere kerken *

De kerken dienen de eenheid van alle in belijdenis en leven gereformeerde kerken in Nederland en daarbuiten, ook als die een ander gebruik hebben.

Artikel 40 Functionering van het kerkelijk akkoord

De kerken beloven elkaar dit akkoord naar vermogen te onderhouden, met inachtneming van wat Gods Woord gebiedt.

De artikelen behoren gewijzigd, vermeerderd of verminderd te worden wanneer de kerken daarmee gediend zijn, zo ook als dit bevorderlijk is voor de oefening van de gemeenschap met kerken van eenzelfde belijdenis, mits niet strijdig met Gods Woord; slechts een landelijke vergadering is bevoegd hiertoe te besluiten.

Bijlagen bij het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven

4-1 Diakenambt voor de zusters der gemeente

(De Landelijke Vergadering ...)

besluit:

het in de vrijheid der kerken te laten om onder biddend opzien tot de Here en in ootmoedige dankbaarheid voor de geschonken gaven zusters der gemeente te roepen tot de vervulling van het diakenambt. ...

besluit:

de kerken op te roepen om in deze aangelegenheid niet over elkaar te heersen, maar aan elkaar ruimte te geven, met elkaars gevoelens rekening te houden en elkaar in Christus te blijven aanvaarden en vast te houden. ...

(Acta LV Apeldoorn 1994-5, pag. 26-28)

4-2 Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten

De Landelijke Vergadering besluit:

1. dat het al of niet instemmen met de conclusie dat de ambten van ouderling en predikant ook voor zusters kunnen worden opengesteld, een zaak van christelijke vrijheid is en dat deze openstelling daarom geoorloofd is, maar niet geboden; ...
2. om het in de vrijheid van de plaatselijke kerken te laten om het ambt van ouderling voor zusters daadwerkelijk open te stellen; ...
3. om het ambt van predikant daadwerkelijk open te stellen voor zusters nog niet in de vrijheid van de kerken te laten;
4. dat een commissie zal worden benoemd met de opdracht de uitvoerbaarheid van de openstelling van het ambt van predikant te onderzoeken en daarbij aandacht te geven aan alle voor verdere besluitvorming relevante aspecten. ...

(Acta LV Lelystad 2004)

5-1 Steunbehoevende Theologische Studenten

- (I) Een theologisch student kan zich tot de Commissie Steunbehoevende Theologische Studenten wenden om financiële hulp als
  - a. er een gesprek met zijn kerkeraad heeft plaatsgevonden naar de beweegredenen, bekwaamheid en motivatie van de student om na volbrachte studie onze kerken als predikant te dienen;
  - b. hij geen of onvoldoende Rijksstudietoelage kan ontvangen of hiervan vanwege gewetensbezwaren geen gebruik wil maken;
- (II) In zijn schriftelijk verzoek aan de Commissie om steun dient de student
  - a. een attest van zijn kerkeraad aan de Commissie te overleggen met daarbij een positief advies van de regio; welk attest o.a. ook een conclusie dient in te houden van het gesprek dat de betreffende student met zijn kerkeraad heeft gevoerd;
  - b. uitvoerig en nauwgezet opening van zaken te geven van zijn financiële toestand;
- (III) Als de Commissie besloten heeft met een bepaald bedrag per maand steun te verlenen, dient de student:
  - a. de Commissie regelmatig op de hoogte te houden van zijn studievorderingen, studieresultaten en financiële toestand;
  - b. jaarlijks een rapport te overleggen van de leiding van de commissie studiebegeleiding of het Ned. Geref. Seminarie, waarin wordt meegedeeld of de studie wel of niet naar tevredenheid verloopt.
- (IV)
  1. Financiële steunverlening zal tot een bepaald bedrag per maand per student worden verstrekt. De hoogte van het bedrag zal per geval worden bezien. De verstrekking van de maandelijkse termijn wordt beëindigd, zodra zich één van de volgende situaties voordoet:
    - a. bij het bereiken van het maximaal overeengekomen te verstrekken bedrag;
    - b. bij voltooiing van de studie;
    - c. bij het afbreken van de studie.

2. Een gedeelte van de financiële steun wordt verleend in de vorm van een renteloze lening. De terugbetaling dient in de regel zes maanden na de voltooiing van de studie een aanvang te nemen. Bij afbreken van de studie is het tot dan toe verstrekte bedrag ineens opvorderbaar.

(V)

De student zal de commissie op de hoogte houden van zijn studieresultaten en zal daartoe ten minste eens per zes maanden een opgave verstrekken. Indien zich wijzigingen in de financiële toestand van de student voordoen, zal hij de commissie hiervan zo spoedig mogelijk in kennis stellen.

De Financiële Commissie zal - waar nodig - de Commissie Steunbehoevende Studenten met advies terzijde staan en tevens de jaarlijkse kascontrole uitvoeren.

(Acta LV Ede 1991, 12, 51)

5-2 Toelating buitenlandse predikanten

1. Een kerkeraad die een predikant of beroepbaar gesteld kandidaat uit een buitenlandse kerk wenst te beroepen, zal eerst voorlopige inlichtingen inwinnen bij de commissie voor contact en samenspreking met andere kerken omtrent de betreffende kerk en de betreffende persoon. Vervolgens zal deze kerk advies vragen aan de regionale vergadering, die dit advies niet zal geven voordat zij de mening van genoemde commissie heeft gehoord.
2. Wanneer de regionale vergadering haar advies heeft gegeven, het beroep is uitgebracht en aangenomen, zal hij niet tot de dienst van Woord en sacrament worden toegelaten en in de gemeente die hem beriep, bevestigd worden, voor hij zich op de regionale vergadering met gunstige uitslag heeft onderworpen aan een onderzoek aangaande leer en kennis.
3. Alvorens zo'n onderzoek kan plaatsvinden, dient een predikant ten genoegen van de regionale vergadering bewijzen te overleggen over zijn beroeping tot de dienst, alsmede getuigenissen inzake leer en leven. Een kandidaat dient ten genoegen van de regionale vergadering aan te tonen dat hij met goed resultaat een deugdelijke opleiding tot de dienst des Woords heeft gevolgd en toegelaten is om te staan naar het ambt van dienaar des Woords, waarbij eveneens overlegd dienen te worden getuigenissen inzake leer en leven.

(Acta LV Ede 1991, 18, 70-71)

5-3 Opleiding predikanten

(De kerken besluiten)

1. dat onder een "deugdelijke opleiding" als bedoeld in art. 5 AKS in de regel dient te worden verstaan:
  - a. het doctoraal II van de Theologische Universiteit Apeldoorn, of
  - b. de opleiding aan het Nederlands Gereformeerd Seminarie, bij voorkeur aangevuld met het doctoraal II van de Theologische Universiteit Kampen (Broederweg) of van de Theologische Universiteit Apeldoorn;
2. dat van studenten aan een van de andere universiteiten het doctoraal II gevraagd wordt, aangevuld met de kerkelijke vakken, en dat het ter beoordeling van de studiebegeleiders staat of daarop aanvullende tentamens nodig zijn;
3. dat voor alle studenten het volgen van de Theologische Studie Begeleiding verplicht is;
4. dat het de taak van de studiebegeleiders is de studenten te begeleiden bij het verwerven van theologische en andere voor het ambt van dienaar des Woords noodzakelijke vaardigheden en de kerkelijke vergaderingen van dienst te zijn bij de vorming van een oordeel over de geschiktheid van kandidaten; en
5. dat de studiebegeleiders er bij studenten, die kandidaats oude stijl doen, sterk op aan zullen dringen DII elders te doen. Indien dit niet mogelijk is, zal dit beargumenteerd met de studiebegeleiders besproken worden;

(Acta LV Doorn 1998, pag. 39-40)

5-4 Voortgaande vorming van predikanten

(De kerken stemmen in met gedane aanbevelingen)

Deze aanbevelingen luiden:

Aanbeveling 1

Het is gewenst dat kerkenraden aan hun predikanten gelegenheid bieden tot voortgaande vorming.

Aanbeveling 2

Goed onderling overleg tussen kerkenraad en predikant is nodig om tot heldere en weloverwogen keuzen te komen. Die keuzen hangen af van de persoon van de predikant en de taken waarvoor hij staat. Mogelijkheden zijn:

- a. uitbreiding van kennis en inzicht: zelfstandige literatuurstudie, deelname aan studiedagen en conferenties, voorbereiden van een omvangrijke (wetenschappelijke) publicatie;
- b. uitbreiding van vaardigheden: preekpresentatie, gesprekstechniek, didactische vaardigheden, conflicthantering;
- c. persoonlijke vorming: mentoraat, pastorale supervisie, klinische pastorale vorming, retraites (de aanbevelingen 5 en 6 gaan op de mogelijkheden van persoonlijke vorming nader in).

Aanbeveling 3

Het is goed de gemaakte keuzen schriftelijk vast te leggen.

Aandacht daarbij verdient:

- a. de aard van de voortgaande vorming;
- b. door wie de vorming wordt verzorgd;
- c. in welke periode de vorming wordt ontvangen;
- d. het belang van de vorming voor het werk van de predikant en de gediende gemeente;
- e. de tijd die aan de vorming zal worden besteed;
- f. de verlening van gehele of gedeeltelijke vrijstelling van taken aan de predikant;
- g. de wijze waarop de predikant van de vorming verslag zal doen;
- h. de bekostiging van de vorming.

(Overige aanbevelingen: zie Acta; zie ook het WAP-besluit bij art. 9)

(Acta LV Amersfoort 2001, pag. 230-231)

(De kerken hebben besloten)

dat het begeleidingstraject dient te worden verlengd tot en met het derde predikantsjaar

(Acta LV Lelystad 2004)

5-6 Ondertekeningsformulier voor proponenten

(Zie ook de regeling voor het kerkelijke onderzoek bij art. 6)

Wij ondergetekenden, door de regio .... toegelaten om te proponeren in deze kerken, verklaren met onze ondertekening, dat wij de Heilige Schrift aanvaarden als het onfeilbare, geïnspireerde Woord van God en als enige regel voor geloof en leven; dat wij ons bij het proponeren, in de eenheid van het ware geloof, trouw zullen houden aan de belijdenis der kerk, te weten de drie algemene belijdenisgeschriften en de drie Formulieren van enigheid; en dat wij niets zullen leren, dat daarmee in strijd is.

(Acta LV Wezep 1978, besluitenlijst pag. 3)

6.1 Het kerkelijke onderzoek

A. De kerkelijke onderzoeken

1. Wie predikant wil worden in de Nederlands Gereformeerde Kerken, dient belijdend lid van deze kerken te zijn en zich te onderwerpen aan de vereiste kerkelijke onderzoeken.
2. Tot de kerkelijke onderzoeken worden gerekend:
  - a. het onderzoek met het oog op het verlenen van preekconsent;
  - b. het toelatingsonderzoek met het oog op de beroepbaarstelling;
  - c. het afsluitende onderzoek met het oog op de eerste bevestiging als dienaar van het Woord.

B. Voorbereiding van het kerkelijke onderzoek

1. Wie een van deze onderzoeken wenst te ondergaan, doet daartoe overeenkomstig art. 5 AKS een aanvraag bij de regiovergadering van de gemeente waartoe hij behoort.
2. De regiovergadering heeft of benoemt een commissie ter voorbereiding van het examen. Deze commissie heeft met de aanvrager een gesprek waarin tenminste de gevolgde opleiding, de motivatie voor en roeping tot het ambt van predikant aan de orde komen. Aanvrager legt aan de commissie de voor het examen vereiste getuigschriften voor. Ook neemt de commissie met aanvrager de gang van zaken op het examen door.
3. De regiovergadering wijst examinatoren aan (al dan niet predikant) die bekwaam zijn voor het doen van het betreffende onderzoek. Indien nodig zal een beroep gedaan worden op examinatoren van buiten de eigen regio.

C. Het onderzoek voor het verlenen van preekconsent

1. Ter vergadering dient aanwezig te zijn:
  - a. een gunstig getuigenis van de betreffende kerkenraad;
  - b. een positief advies van het eigen Opleidings- en Begeleidingsinstituut. Bij het ontbreken van dit advies kan het onderzoek geen voortgang vinden voordat de studiebegeleiders van genoemd instituut daarover geraadpleegd zijn.
2. Er wordt onderzoek gedaan naar:
  - a. de bekwaamheid om Gods Woord aan de gemeente te prediken. Daarvoor dient tenminste één preek te worden gehouden over een van tevoren opgegeven tekst;
  - b. kennis van en inzicht in de Heilige Schrift;
  - c. kennis van de leer van de kerk aan de hand van de belijdenisgeschriften.
3. De afhandeling van het onderzoek.
  - a. Hij die het preekconsent ontvangt, betuigt ter vergadering zijn instemming met de leer van de kerk door ondertekening van het ondertekeningsformulier voor proponenten, vastgesteld door de Landelijke Vergadering van Wezep (1978).
  - b. Een student die preekconsent ontvangt, dient zich in verband met stagebegeleiding met de studiebegeleiding te verstaan.
  - c. Het consent wordt verleend voor de periode van één jaar en kan als regel twee keer voor een jaar verlengd worden.
  - d. Aan het besluit tot verlening van preekconsent, waarvan de aanvrager schriftelijk bevestiging ontvangt, zal de regiovergadering zo spoedig mogelijk bekendheid geven.

D. Het toelatingsonderzoek

Het toelatingsonderzoek voor het ambt van dienaar des Woords als bedoeld in art. 5 AKS draagt een geestelijk karakter. De bedoeling is niet dat het examen van de opleiding wordt overgedaan, maar dat de kerken een goede indruk krijgen van de wijze waarop de aanvrager zijn opgedane kennis eerbiedig en gelovig weet te gebruiken ten dienste van de verkondiging van het Woord en van de overige arbeid.

1. Ter vergadering dient aanwezig te zijn:
  - a. een gunstig getuigenis van de kerkenraad;
  - b. een geldig diploma als bewijs dat een deugdelijke opleiding is gevolgd, zoals laatstelijk bepaald op de Landelijke Vergadering van Doorn (1998);
  - c. een getuigschrift van het eigen Opleidings- en Begeleidingsinstituut, dat tenminste omvat
    - i. een positief oordeel over de deugdelijkheid van de genoten opleiding, al dan niet met aanvullende tentamens;
    - ii. een verklaring dat aanvrager de verplichte stage tot tevredenheid heeft voltooid;
    - iii. voldoende informatie om tot een oordeel te kunnen komen over zijn geschiktheid voor het ambt van predikant.
2. Er wordt onderzoek gedaan naar:
  - a. de bekwaamheid om Gods Woord aan de gemeente te prediken, waarvoor tenminste één preek gehouden dient te worden over een van tevoren opgegeven tekst;
  - b. de bekwaamheid om Gods Woord duidelijk uit te leggen vanuit de grondtalen. Dit gebeurt aan de hand van een van tevoren opgegeven hoofdstuk, zowel uit het Oude als uit het Nieuwe Testament;
  - c. de kennis van en het inzicht in de Heilige Schrift;
  - d. de kennis van de leer der kerk aan de hand van de belijdenisgeschriften;
  - e. de kennis van de schriftuurlijke levenswandel in deze wereld;
  - f. de kennis van de kerkgeschiedenis, de regering der kerk en haar wijze van samenleven.
3. De afhandeling van het onderzoek:

- a. Na een goede uitslag van het onderzoek zal betrokkene het ondertekeningsformulier voor proponenten, vastgelegd door de Landelijke Vergadering van Wezep (1978) ondertekenen.
- b. Na de ondertekening zal de vergadering hem beroepbaar verklaren, in de regel voor een termijn van twee jaren.
- c. Aan het besluit tot beroepbaarstelling, waarvan de betrokkene schriftelijk bevestiging ontvangt, zal de regiovergadering zo spoedig mogelijk bekendheid geven.

E. Het afsluitend onderzoek

Het afsluitend onderzoek als bedoeld in art. 6 AKS is een onderzoek naar leer en leven en de bekwaamheid tot het ambt. Wanneer er tussen dit onderzoek en het toelatingsonderzoek meer dan twee jaar verlopen is, kan de regiovergadering besluiten onderdelen van het toelatingsonderzoek te herhalen.

Het doel van het onderzoek is dat de kerken temidden waarvan hij gaat dienen, de aanstaande predikant met overtuiging in hun midden kunnen ontvangen in de dienst van het Woord en de sacramenten.

1. Ter vergadering dient aanwezig te zijn:
  - a. een beroepbaarverklaring door een regiovergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken;
  - b. de beroepingsbrief van de toekomstige gemeente;
  - c. de verklaring van aanneming van het beroep;
  - d. een gunstig getuigenis van de kerkenraad der gemeente waarvan de a.s. predikant lid is, c.q. was;
2. De inhoud van het onderzoek:
  - a. de uitleg van de Heilige Schrift;
  - b. visie op de preek (wezen, aanpak, doel);
  - c. visie op ambt en gemeente;
  - d. ethische en geloofsvragen;
  - e. catechese.
3. De afhandeling van het onderzoek:
  - a. Na een goede uitslag van het onderzoek zal de a.s. predikant het ondertekeningsformulier voor predikanten, vastgelegd door de Landelijke Vergadering van Apeldoorn (1995) ondertekenen.
  - b. De regiovergadering zal aan de a.s. predikant schriftelijk bevestiging geven van zijn toelating tot het ambt van dienaar des Woords in de Nederlands Gereformeerde Kerken en daaraan zo spoedig mogelijk bekendheid geven.
  - c. De regiovergadering zal een ervaren predikant uit de regio aanwijzen als mentor om de nieuwe predikant waar nodig met raad en daad terzijde te staan. Daarnaast zorgt het eigen Opleidings- en Begeleidingsinstituut voor begeleiding gedurende de eerste drie jaren van het predikantschap.

F. Toelating van voorgangers uit andere kerken

1. Vanwege het bepaalde onder A1 dient een predikant uit een andere kerk die individueel wil overkomen, in beginsel in eigen gemeente zijn ambt neer te leggen, lid te worden van de dichtstbijzijnde NG-kerk en via deze gemeente beroepbaarstelling aan te vragen.
2. Voorafgaand hieraan kan betrokkene terecht bij de Commissie voor Contact en Samenspreking met andere kerken (CCS) voor vertrouwelijk overleg over de procedure, de aard van de NGK en andere vormen van advies.
3. Na het toelatingsonderzoek en afsluitend onderzoek kan betrokkene respectievelijk beroepbaar gesteld en bevestigd worden volgens de geldende regels met daarbij de volgende bijzondere bepalingen:
  - a. Waar bij genoemde examens normaal een attest van de TSB wordt gevraagd, zal in de hier bedoelde situatie een attest van de onder B genoemde Vertrouwens- en AdviesCommissie (VAC) worden gevraagd. Dit attest zal gebaseerd zijn op gesprekken met betrokkene en ingewonnen referenties. Het attest omvat ten minste een positief oordeel over motivatie, geschiktheid en bekwaamheid voor het ambt van predikant binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken. Afhankelijk van het aantal dienstjaren van betrokkene als predikant, zal het attest ook ingaan op de genoten opleiding en beroepsvorming.
  - b. Indien betrokkene nog slechts korte tijd tot het belijden van de gereformeerde leer is gekomen, kan de regiovergadering hem verzoeken eerst preekbevoegdheid te vragen en minimaal een half jaar in de kerken voor te gaan, voordat het toelatingsonderzoek voor beroepbaarstelling zal plaatsvinden
  - c. Indien betrokkene behoort tot een (buitenlandse) kerk waarmee kerkelijke gemeenschap wordt onderhouden, kan de regiovergadering besluiten de omvang van het examen te beperken.

(Acta LV Lelystad 2004)

9-1 Taakverlichting oudere predikanten

Zie Acta LV Apeldoorn 1994-5, 63-65 en Acta LV Doorn 1998, pag. 9-10

9-3 Werkomstandigheden en Arbeidsvoorwaarden Predikanten

Zie Acta LV Lelystad 2004 en Internet www.ngk.nl/lv2004

10-1 Vertrouwens- en Adviescommissie

Zij (de kerken) besluiten ...

2. de opdracht van de (Vertrouwens- en Advies)Commissie uit te breiden tot
  - a. vertrouwelijk advies en bemiddeling tussen predikanten die graag een andere gemeente willen dienen en kerken die een voorganger zoeken;
  - b. het opstellen van een handreiking ten dienste van het beroepingswerk;
  - c. het door middel van een attest adviseren van de regiovergadering bij overkomst van een predikant uit een ander kerkgenootschap;
  - d. contact met beroepbaar gestelde kandidaten of predikanten om hen, indien zij dat wensen, te adviseren en bij te staan tijdens de periode waarin zij wachten op een beroep;
  - e. bijstand en advies in kerken waar spanningen ontstaan of problemen zich voordoen tussen kerkenraad, predikant en/of gemeente, op verzoek of met instemming van beide partijen;
  - f. het vooral bij dreigend ontslag van een predikant verlenen van advies om een andere uitweg te vinden, zulks op verzoek van betrokkenen in een zo vroeg mogelijk stadium;
  - g. het desgevraagd verlenen van vertrouwelijk advies in kerkelijke zaken, aan kerken en ambtsdragers;
3. de commissie te machtigen om voor haar taak de hulp in te roepen van die instanties (bijvoorbeeld de STAGG) of deskundigen die zij wenselijk acht.

(Acta LV Lelystad 2004)

10-2 Procedure voor ontslag van een predikant om gewichtige redenen

In geval van ontslag van de predikant wegens gewichtige redenen zoals omschreven in art. 10 tot en met 12 van de WAP-richtlijn geldt de volgende procedure:

Voornemen kerkenraad

De kerkenraad van de gemeente die voornemens is de predikant wegens gewichtige redenen te ontslaan, stelt de predikant schriftelijk in kennis van dit voornemen. Het voornemen dient tenminste te bevatten:

- a de motivering van de beslissing,
- b de datum waarop het ontslag zal ingaan,
- c een voorstel voor een financiële regeling als bedoeld in art. 12 WAP-richtlijn,
- d de mededeling dat advies zal worden gevraagd aan de Landelijke Adviescommissie WAP,
- e de mededeling dat de predikant zich van een raadsman/vrouw kan voorzien, die tevens als gemachtigde van de predikant kan optreden,
- f een verantwoording van het gevoerde beleid om ontslag te voorkomen.

Artikel 1 Verweer predikant

- lid 1 De predikant kan binnen veertien dagen na ontvangst van het voornemen schriftelijk verweer indienen bij de kerkenraad.
- lid 2 De termijn kan al dan niet op verzoek van de predikant met veertien dagen worden verlengd.
- lid 3 Indien de predikant zich laat vertegenwoordigen wordt een ondertekende machtiging bij het verweer gevoegd.

Artikel 2 Besluit kerkenraad

- lid 1 Indien de kerkenraad na ontvangst van het verweer besluit het voornemen in te trekken of te wijzigen, doet zij daarvan onmiddellijk bericht aan de predikant.
- lid 2 Indien de kerkenraad besluit het voornemen te wijzigen, zijn de art.1 en 2 op het gewijzigde voornemen van toepassing.

- lid 3 Indien de kerkenraad haar voornemen handhaaft, doet de kerkenraad aan de gemeente mededeling van het voorgenomen ontslag met het oog op haar instemming.
- lid 4 Indien de kerkenraad haar voornemen handhaaft, verzoekt de kerkenraad binnen twee weken na ontvangst van het verweer of na het verstrijken van de termijn voor verweer aan de Landelijke Adviescommissie WAP een advies uit te brengen conform art. 10 lid 3 van de WAP-richtlijn. Het verzoek bevat afschriften van de stukken zoals in art. 1 en 2 genoemd.
De kerkenraad verstrekt een afschrift van de adviesaanvraag aan de predikant.
- lid 5 Binnen dezelfde termijn verzoekt de kerkenraad aan de samenroepende kerk de in art. 6 bedoelde regiovergadering te agenderen.

Artikel 3 Advies Landelijke Adviescommissie WAP

- lid 1 De Landelijke Adviescommissie WAP stelt de kerkenraad en de predikant in de gelegenheid hun standpunten mondeling toe te lichten.
- lid 2 De commissie brengt binnen vier weken na ontvangst van de adviesaanvraag schriftelijk advies uit aan de kerkenraad.
- lid 3 De commissie zendt een afschrift van het advies aan de predikant.
- lid 4 In bijzondere gevallen kan de commissie afwijken van de termijn zoals genoemd in lid 2. Zij stelt betrokken partijen daarvan schriftelijk in kennis onder opgave van redenen.

Artikel 4 Besluit kerkenraad inzake advies

- lid 1 De kerkenraad besluit binnen twee weken na ontvangst van het advies of zij het advies van de Landelijke Adviescommissie WAP overneemt.
- lid 2 De kerkenraad zendt terstond een afschrift van haar besluit aan de predikant.
- lid 3 Indien het besluit inhoudt dat het voornemen tot ontslag blijft gehandhaafd, verzoekt de kerkenraad tegelijkertijd de regionale vergadering van de regio waartoe de gemeente behoort om goedkeuring conform art. 10 AKS.
- lid 4 Het verzoek bevat het voornemen tot ontslag zoals omschreven onder art. 1 punt a, b en c en het advies van de Landelijke Adviescommissie WAP.
- lid 5 Het verzoek omvat tevens, indien van toepassing, de redenen waarom van het advies van de Landelijke Adviescommissie WAP wordt afgeweken.
- lid 6 De predikant ontvangt per gelijke post een afschrift van het verzoek om goedkeuring.

Artikel 5 Behandeling door regionale vergadering

- lid 1 De samenroepende kerk bepaalt na ontvangst van het verzoek van de kerkenraad om de regiovergadering te agenderen de datum waarop de mondelinge behandeling zal plaats vinden en informeert de betrokken kerkenraad en predikant schriftelijk over de datum.
- lid 2 De mondelinge behandeling vindt niet later plaats dan twaalf weken na ontvangst van het verzoek.
- lid 3 De samenroepende kerk zendt een afschrift van het verzoek om goedkeuring aan de betrokken predikant met bevestiging van de datum van de mondelinge behandeling.
- lid 4 De predikant kan tot tien dagen voor de mondelinge behandeling een verweerschrift indienen. Een afschrift van het verweerschrift wordt terstond aan de verzoekende kerkenraad gezonden.
- lid 5 De regionale vergadering verzoekt een genabuurde regionale vergadering om het vervolg van de procedure bij te wonen en zo weloverwogen te bewilligen in het te nemen besluit.
- lid 6 De regionale vergadering hoort de kerkenraad en de predikant in elkaars aanwezigheid. In bijzondere gevallen kan de regionale vergadering besluiten ieder apart te horen. De regionale vergadering kan een commissie benoemen, die belast wordt met de mondelinge behandeling.
- lid 7 De kerkenraad, de predikant en de overige afgevaardigden, die bij het voorgenomen ontslag betrokken zijn geweest of belang hebben, nemen niet deel aan de beraadslagingen.
- lid 8 De regionale vergadering beslist met bewilliging van de genabuurde regionale vergadering over:
  - a het ontslag;
  - b de beroepbaarstelling van de predikant;
  - c de financiële regeling.
- lid 9 De regionale vergadering stelt de betrokken predikant en de kerkenraad onverwijld, doch uiterlijk binnen een week na de vergadering waarin de besluitvorming plaatsvond, schriftelijk in kennis van haar besluit.

Artikel 6 Instellen beroep

- lid 1 De predikant en de kerkenraad kunnen tegen het besluit van de regionale vergadering binnen twee weken na ontvangst van het besluit beroep instellen bij de Landelijke Vergadering.

- lid 2 Zolang beroep op de Landelijke Vergadering openstaat of een beroepsprocedure bij de Landelijke Vergadering loopt, kan de kerkenraad niet overgaan tot ontslag.
- lid 3 Indien het onderwerp van geschil alleen de financiële regeling is vragen partijen een oordeel aan een door beiden aan te wijzen deskundige. Het oordeel van de deskundige is bindend.

Overzicht procedure ontslag predikant

		Termijnen	Stadium procedure
A	B		Aanzeggingsbrief
		2 weken	Verweerschrift van de predikant aan kerkenraad
		2 weken	Besluit kerkenraad Adviesaanvraag Landelijke Adviescommissie WAP Verzoek tot agendering regiovergadering
		4 weken	Advies Landelijke Adviescommissie WAP
		2 weken	Besluit kerkenraad inzake advies Verzoek aan regiovergadering tot goedkeuring van het ontslag
		tot 10 dagen voor regiovergadering	Verweerschrift predikant aan regiovergadering
			Mondeling besluit regiovergadering
		1 week	Schriftelijk besluit regiovergadering
		2 weken	Beroep op landelijke vergadering
			Bindend advies over financiële regeling

A - totaal maximaal 19 weken; mogelijk langer als een termijn wordt verlengd of als de regio meer dan één vergadering nodig heeft.

B - totaal 12 weken

(Acta LV Lelystad 2004)

11-1 Regeling voor de kerkelijke positie van de predikanten, belast met de geestelijke verzorging van militairen

1. Een predikant wordt op voordracht van de Commissie der Kerken voor de Geestelijke Verzorging van militairen door de Overheid benoemd tot geestelijk verzorger in de krijgsmacht. Hij zal in overeenstemming met artikel 11 van het Akkoord van kerkelijk samenleven van de Nederlands Gereformeerde Kerken (AKS) als predikant verbonden zijn aan die Kerk, die hem voor deze dienst beschikbaar heeft gesteld. Hij zal derhalve zijn arbeid verrichten in opdracht en onder verantwoordelijkheid van deze Kerk.
2. Wanneer de benoeming door de Overheid tot krijgsmachtspredikant geschiedt voor een korte periode - in de regel een jaar en zes weken actieve dienst - , verbindt een predikant zich, na deze periode terug te keren naar de gemeente, die hij voorheen diende, om zijn ambtsdienst aldaar voort te zetten. Van deze regel zal slechts worden afgeweken wanneer de predikant met bewilliging van de kerkenraad van zijn gemeente en met positief advies van de Commissie der Kerken langer ter beschikking van de geestelijke verzorging van militairen zal blijven.
3. Wanneer een predikant zich op verzoek en voordracht van de Commissie en met instemming van zijn kerkenraad voor een bepaalde tijd, anders dan genoemd in art.2, of voor onbepaalde tijd voor de geestelijke verzorging van militairen beschikbaar stelt, zal het volgende gestipuleerd worden:
  - a. de kerkenraad zal zijn predikant ontslaan van alle verplichtingen ten aanzien van de gemeente, zoals genoemd in art.11 AKS;
  - b. de kerkenraad is vanaf het moment van indiensttreding van zijn predikant bij de Overheid ontslagen van alle financiële verplichtingen, zoals deze in de beroepsbrief of op andere wijze overeengekomen waren, en kan tot het beroepen van een andere predikant overgaan;
  - c. de kerkenraad zegt zijn predikant toe hem in zijn dienst bij de geestelijke verzorging van militairen naar vermogen met raad en daad te steunen en zijn arbeid ook in de samenkomsten van de gemeente in de gebeden te gedenken;
  - d. de verhouding, waarin de betrokken predikant tot de Kerk, waaraan hij verbonden blijft, staat, zal overeenkomstig art. 11 AKS onder goedkeuring van de regionale vergadering geregeld worden.

4. Wanneer iemand, die wel binnen de Kerken beroepbaar gesteld werd maar nog niet aan een gemeente verbonden is, voornemens is om als geestelijk verzorger bij de krijgsmacht te gaan arbeiden, zal de Commissie in overleg met hem een Kerk verzoeken om hem in overeenstemming met art.6 en 8 AKS als predikant te beroepen en in het ambt te doen bevestigen teneinde hem langs die weg voor de dienst bij de krijgsmacht ter beschikking te stellen. Hierbij zal gestipuleerd worden, dat de betreffende Kerk geen financiële verplichtingen tegenover deze predikant aanvaardt.
5. Wanneer een predikant als bedoeld in art.3 deze dienst verlaat en de wens te kennen geeft om binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken beroepbaar gesteld te worden, zal de Commissie daarbij zonedig bemiddelend optreden. In het geval dat een predikant de dienst van de geestelijke verzorging van militairen verlaat zonder door een van de Kerken te zijn beroepen zal de Kerk, waaraan de predikant verbonden is, de Kerken in de regio waartoe zij behoort verzoeken een regeling te treffen voor het levensonderhoud van de predikant - en eventueel van zijn gezin - tot op het moment, waarop hij in een der Kerken bevestigd wordt dan wel op andere wijze in dat levensonderhoud kan voorzien. Zonedig zal de betrokken regio hiervoor een beroep kunnen doen op de overige Kerken; deze hebben zich immers verplicht het nodige bij te dragen voor het levensonderhoud van deze predikant, omdat een geestelijk verzorger van militairen zijn dienst verricht namens alle Kerken.
6. Van een krijgsmachtpredikant wordt verwacht, dat bij regelmatig contact onderhoudt met de Commissie der Kerken en aan haar verslag uitbrengt van zijn arbeid onder de militairen. Ook zal hij met zijn kerkeraad overleggen op welke wijze en met welke regelmaat hij de kerkeraad en de gemeente van zijn werkzaamheden op de hoogte zal houden en ook anderszins de band met de Kerk, waaraan hij ambtelijk verbonden is, inhoud kan geven.
7. Een krijgsmachtpredikant ontvangt, wanneer hij vanwege leeftijd, ziekte of gebreken, ongeschikt is geworden voor de uitoefening van zijn dienst, van de Kerk waaraan hij als predikant verbonden is eervol emeritaat, waarbij hij in overeenstemming met art.9 AKS alle bevoegdheden van een dienaar des Woords zal behouden.
8. In gevallen, waarin deze regeling niet voorziet, is de Commissie bevoegd een voorstel te doen aan de betrokken Kerk en regio- vergadering of aan de eerstvolgende Landelijke Vergadering der Kerken.

(Acta Ede 1994-5, 53-54)

17-1 Ondertekeningsformulier voor dienaren des Woords

Wij, ondergetekenden, dienaren van het goddelijke Woord in de Ned. Geref. Kerken behorende tot de regio ....., verklaren oprecht en met een rein geweten voor God het volgende:

Wij erkennen de Heilige Schrift als het betrouwbare en door God ingegeven Woord van harte als enige regel voor geloof en leven.

Wij erkennen de drie algemene belijdenisgeschriften en de drie Formulieren van Enigheid als getrouwe onderwijzing in en verdediging van de waarheid der Schrift, en aanvaarden die krachtens hun overeenstemming met Gods Woord als getuigenis van ons geloof en richtsnoer voor onze ambtsbediening, te weten de prediking van het evangelie, de handhaving van de rechte leer en de weerlegging en bestrijding van dwaalleringen. De gemeente van God, pijler en fundament van de waarheid (1 Tim. 3:15), leeft van het evangelie, zoals dat aan haar is overgeleverd (1 Cor. 15:1-5).

Indien dan ook ooit ons verstaan van de Heilige Schrift, het evangelie van Jezus Christus, zou komen af te wijken van wat de leer der kerk uitmaakt, beloven wij dit gevoelen niet te zullen leren, maar het vooraf voor te leggen aan de kerkenraad en daarna zo nodig de regionale vergadering om het aan Gods Woord te toetsen en na samenspreking een uitspraak te doen.

Ook indien de kerkenraad en daarna zo nodig een regionale vergadering, uit zorg voor de eenheid en zuiverheid der leer, ons een nadere verklaring van ons gevoelen over enig deel van de genoemde belijdenisgeschriften zou vragen, zijn wij daartoe bereid.

Wij beloven ons te zullen onderwerpen aan het oordeel van de kerkenraad of de regionale vergadering, op straffe van metterdaad uit onze dienst geschorst te zijn, behoudens het recht van beroep op de landelijke vergadering indien wij menen dat de gedane uitspraak niet recht is voor God, waarbij wij ons met die uitspraak tevreden stellen zolang ons beroep in behandeling is.

Zo willen wij ons beijveren de eenheid des Geestes te bewaren door de band des vredes (Ef. 4:3) en vertrouwen wij dat de Geest der waarheid ons de weg tot de volle waarheid wijzen zal (Joh. 16:13).

Schriftplaatsen: 1 Cor. 15:1,2; Gal. 1:9; Gal. 2:2; Ef. 3:17b-19; Filipp. 1:9,10; 1 Thess. 5:19,20; 1 Tim. 4:16; Tit. 1:7-9; 2 Petr. 1:20; 2 Joh. 9

(Acta LV Apeldoorn 1994-1995, pag. 4-5)

18-1 Liedereren

Definitieve lijst van goedgekeurde liederen uit het Liedboek

- a. Bijbelliedereren:
1, 3, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 19, 21, 23, 25, 26, 27, 30, 32, 34, 38, 39, 42, 43, 43, 44, 45, 48, 63, 66, 67, 68, 69, 70, 75, 76, 87, 91, 93, 95, 96, 98, 103, 106, 107, 109, 110, 114.
- b. Adventstijd:
117, 119, 120, 124, 125, 126, 127, 130.
- c. Kersttijd:
134, 135, 2136, 138, 140, 142, 145, 146, 160, 151, 162.
- d. Epifaniëntijd:
159, 168, 169.
- e. Tijd voor Pasen:
172, 173, 1771 179, 182, 187, 188, 189, 193, 394.
- f. Paastijd:
196, 197, 200, 203, 205, 207, 208, 210, 213, 215, 216, 221, 222, 223, 225.
- g. Hemelvaart:
228, 229, 236.
- h. Pinksteren:
242, 249.
- i. Trinitatis:
254, 255, 267. 258, 259.
- j. Koninkrijk Gods:
262, 266, 270, 279, 281, 284, 285, 286, 288, 291, 296, 297. 298, 299, 300.
- k. Kerk:
303, 304, 305, 310, 313, 314, 316, 317, 319, 326, 327, 328, 330.
- l. Belijdenis, doop en avondmaal:
332, 333, 334, 336, 338, 341, 350, 351, 358, 360, 365.
- m. Huwelijk:
367.
- n. Ochtend en avond:
374, 381, 384, 387, 392, 393, 396, 397.
- o. Andere liederen:
399, 401, 402, 403, 404, 406, 409, 411, 412, 414, 415, 416, 420, 423, 424, 429, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 440, 442. 444, 445. 448, 449, 451, 456, 457, 460, 462, 465, 466, 470, 473, 476, 477, 479, 481, 487, 488.

(Acta LV Dronten 1988, pag. 102)

(In de in Akta gepubliceerde lijst is een fout geslopen: Gez. 58 moet Gez. 48 zijn.)

30-1 Seksueel misbruik binnen kerkelijke/pastorale situaties

De kerken ... spreken uit

1. dat van ambtsdragers of kerkelijk werkers wordt verwacht dat zij uitgaan van morele richtlijnen, verwoord in een gedragscode die openbaar gemaakt wordt;
2. dat indien ooit een ambtsdrager of kerkelijk werker wordt beschuldigd van seksueel misbruik, deze gehouden is medewerking te verlenen aan behandeling van een klacht volgens de regels en adviezen van de Commissie;

(Acta LV Lelystad 2004)

32-1 Financieel beheer

(1-4 LV Dronten 1988)

5. De onder punt 4 bedoelde commissies dienen binnen 3 maanden na afloop van de Landelijke Vergadering (LV) bij de Financiële Commissie (F.C.) een begroting in voor de periode tot en met de volgende LV.

- De Financiële Commissie is bevoegd daarvoor richtlijnen te geven.
6. De Commissiebegrotingen worden door de F.C. verwerkt tot een totale begroting voor de periode tot en met de volgende LV. De F.C. legt deze begroting binnen zes maanden na afloop van de LV voor aan het Moderamen van de afgesloten LV tezamen met een voorstel voor de bijdrage van de kerken voor het eerste jaar uitgedrukt in een omslag per ziel.
Indien het Moderamen kan instemmen met deze begroting en het voorstel van de F.C. verleent het moderamen de F.C. toestemming tot vaststelling van de bijdrage van de kerken en tot uitvoering van het financiële beleid in het kader van de begroting voor de betreffende periode.
  7. De Financiële Commissie legt eveneens binnen zes maanden na afloop van de LV aan het Moderamen van de afgesloten LV voor de rekening en verantwoording over het financiële beheer tot en met de afgesloten LV.
Indien het moderamen kan instemmen met deze rekening en verantwoording verleent het Moderamen de penningmeester voorlopige decharge voor het gevoerde beleid.
De genoemde stukken worden in de Akta van de afgesloten LV opgenomen. Door de volgende LV zal definitief decharge worden verleend.

(Acta Ede 1991, 6/7, 39/40)

32-2 Steunbehoevende Kerken

(De kerken spreken uit)

- a. dat kerken (in de regel kleiner dan 250 leden), die een verzoek indienen voor financiële steun van de CSK, ook zelf zoeken naar creatieve oplossingen om in hun noden te voorzien;
- b. dat kerken met minder dan 125 leden niet voor steun in aanmerking komen, tenzij er bijzondere en overtuigende redenen zijn, die te maken hebben met speciale taken, geografische ligging of iets dergelijks;
- c. dat aan de opdracht van de commissie de inventarisatie en weging van de problemen van de kleine gemeenten dient te worden toegevoegd;
- d. dat het advies van de regionale vergaderingen betreffende de steunaanvragen inhoudelijk en positief moet zijn, waarbij alle relevante aspecten in overweging zijn genomen;
- e. dat steunaanvragende kerken een plan tot het op termijn overbodig doen zijn van steun dienen te overleggen;
- f. dat de steun in de regel niet meer mag bedragen dan 40% van het predikantstraktement;

(Acta LV Amersfoort 2001, pag. 44-45)

38-1 Verkiezingsreglement voor het moderamen

Artikel 1: Verkiesbaarheid

Alle aanwezige afgevaardigden voor de verschillende regio's zijn verkiesbaar.

Artikel 2: De stemmingen

1. Het moderamen bestaat uit vier leden: eerste preses, tweede preses, eerste scriba en tweede scriba; van het moderamen zullen geen twee leden uit dezelfde regio afkomstig zijn. Per functie kunnen maximaal drie stemmingen plaatsvinden.
2. De eerste stemming is vrij.
3. Bij een eventueel noodzakelijke tweede stemming wordt een keus gemaakt uit de vier personen, op wie bij de eerste stemming de meeste stemmen zijn uitgebracht.
4. Bij een eventueel noodzakelijke derde stemming wordt een keus gemaakt uit de twee personen, op wie bij de tweede stemming de meeste stemmen zijn uitgebracht.
5. Degene, die bij eerste of tweede stemming meer dan de helft van het aantal uitgebrachte geldige stemmen op zich heeft verenigd, is verkozen.
6. Degene, op wie bij de derde stemming het hoogste aantal geldige stemmen is uitgebracht, is verkozen.
7. In geval bij de derde stemming de stemmen staken, is de oudste in jaren verkozen.

Artikel 3: De geldigheid van de stemmen

1. Per stembriefje dient slechts 1 naam te worden vermeld. Bij vermelding van meer dan 1 naam is de stem ongeldig.

2. Bij onduidelijkheid omtrent de op het stembriefje vermelde naam is de stem ongeldig.
3. Ongeldige stemmen behoren niet tot het aantal uitgebrachte stemmen

Artikel 5: Blanco stemmen

1. Blanco stemmen behoren tot het aantal uitgebrachte stemmen.
2. Het aantal blanco stemmen mag het totale aantal van de in die ronde op de kandidaten uitgebrachte stemmen niet overtreffen. Is dat wel het geval, dan zal nader beraad plaatsvinden.

Artikel 6: Slotbepaling

Bij onduidelijkheid omtrent toepassing van dit reglement, alsmede in gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de vergadering.

(Acta LV Doorn, pag. 67/8; Acta LV Lelystad)

38.2 Opdracht moderamen na sluiting Landelijke Vergadering

De kerken ... besluiten het moderamen op te dragen

1. de notulen van de laatste zitting van de Landelijke Vergadering resp. die van de voortgezette Landelijke Vergadering, na de afgevaardigden gelegenheid te hebben gegeven op het concept commentaar te leveren, vast te stellen;
2. de voortgezette Landelijke Vergadering voor te bereiden en te leiden;
3. de acta van de Landelijke Vergadering Lelystad 2004 vast te stellen en de kerken ter beschikking te stellen;
4. de uitgave en verspreiding van het herziene AKS te verzorgen, zowel schriftelijk als via internet;
5. een - gelet op het rapport van de comm. AKS - weloverwogen selectie van de bij het AKS behorende bijlagen te verzorgen en te verspreiden, zowel schriftelijk als via internet;
6. de kerken te (doen) vertegenwoordigen waar een landelijke vertegenwoordiging van de kerken wordt verwacht terwijl daar geen commissie voor is aangewezen;
7. waar nodig genomen besluiten toe te lichten en te verdedigen voorzover daar geen commissie voor is aangewezen;
8. zorg te dragen voor een goede uitvoering van de genomen besluiten voorzover daar geen commissie voor aangewezen is;
9. te dienen als aanspreekpunt voor de ingestelde commissies;
10. in samenwerking en overleg met de voorbereidingscommissie van de roepende kerk(en) zorg te dragen voor een goede voorbereiding van de volgende Landelijke Vergadering.

(Acta LV Lelystad)

38-4 Voortgezette Landelijke Vergadering

De voortgezette Landelijke Vergadering is geen nieuwe vergadering, maar een uitgebreidere van de bestaande vergadering. Het moderamen blijft functioneren. De mogelijkheden voor de voortgezette vergadering zijn: behalve het definitief maken of verwerpen van het voorlopig besluit, het voorlopig besluit (tekstueel of materieel) amenderen.

Het volgende tijdpad wordt vastgesteld:

- a. zo spoedig mogelijk na de zitting waarop het voorlopig besluit wordt genomen worden de notulen en het voorlopig besluit toegezonden aan de kerken, vergezeld van een brief, waarin het karakter en de mogelijkheden van de voortgezette vergadering worden verduidelijkt.
- b. De kerken hebben tot twee maanden nadien gelegenheid amendementen in te dienen.
- c. In de maand daaropvolgend worden de amendementen aan de kerken gezonden.
- d. De voortgezette vergadering wordt gehouden zes maanden na het voorlopig besluit, of zes maanden na het voorlopig sluiten van de landelijke vergadering.
- e. Het moderamen zal met voorstellen komen voor de wijze van vergaderen en stemmen. De voortgezette vergadering zal daarover beslissen.

(Acta LV Apeldoorn 1994-5; pag. 83)

39-1 Relatie met buitenlandse kerken

Zij (de kerken) dragen de Commissie (voor Contact en Samenspreking) op

1. contacten te blijven zoeken en onderhouden met Die Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, de Églises Réformées Evangéliques Indépendantes de France, de Vrije Kerken van Oost-Soemba, de Christian Reformed Churches of Australia, The Reformed Church of Japan, de Christian Reformed Church in North America, de Orthodox Presbyterian Church (VS), de Presbyterian Church in Korea en eventuele andere kerken van gereformeerd belijden;

(Acta LV Lelystad 2004)